

Växter

Om växternas anv. i huskäll, läkekonst o. magi
här på orten har jag endast ringa kännedom, men
mins ändå något tillt därav från min barndom.

Merätten användes ofta som nämningsmedel, sockerbeten
råg, ärtor som ersättning för kaffe. Svamp bryggs
användas här på landsbyggsdelar för vika 20 år sen.

Briannvin brukade ofta bryggas med malört
och anv. som medicin ^{vid} magont, humle anv. vid
brygd. Vid rengöring av kokkärl anv. skalen av
sabarberstjälken, som kokades. Vid saltning av flötk
under varmare årtid anv. vasslor, för att skydda mot
flugor. Vid kuring av smör anv. merätten som smörfög.

För färgning av tyg anv. hundblås, stenarnas, (stenmassa),
en växt som förekommer allmänt vid väg- & diken =
kranter, med sprig ljusgul rippa & som på dialekt.
benämningen kallades barnskit, användes ofta.

Lof. 72

hoo.

Vid färgning av påskkägg anv. skal av röllök, då fick äggen en mörkgrön färg, vid färgning med brödd av grönsåg erhöles äggen en mörkbrun, vid färgning med kösmolke en ljusbrun färg. Vid äggfärgning, liksom vid övrig färgning, beuddes först ett arbete på växterna, vare sedan äggen, eller tyget kokades.

Som prydnadsväxter i trädgården odlades följande: bradgelor, eller brandliljor, färgat liljor ackeljer ~~och~~ dalar; ambrotto lavendel och solvia, varer alltid en kvist tagt med i påskbukten vid kyrkosticket om söndagen. I boningsrummen hade man ofta krukväxter, såsom aloe, myrten, pelargon, pelargonica m. fl., men ej växterna blomma.

Att upprättas med blommor förekom ej förr; sedan har förekommit här på de senaste 30 åren & har nu kommit fr. införanter i städerna.

Skivor av alocblad brukade förr läggas på bränn-
rör, på vanliga rör lades s. k. läskble, men jag känner
ej namnet på växtens. Torrade ombunnsblad styp-
praller i dygnvar & kuddas; att sova på det, kuddes
vara bot för bl. s. skroffler.

För att få god lukt i beringrum brukade man
bränna enis. Att man bar kostorjennätter & vaxtes
på sig, har jag hört omtalas.

För 25-30 år sen bodde i Staffaratorp en s. k. plots quille
som hette Cederholm, denne brukade ordineras växt-
medicin.

Plantor maj 18